

"The 14-item Health Literacy Scale (HLS-14)".

"The 14-item Health Literacy Scale (HLS-14)[1] er oversat fra engelsk til dansk i 2013/2014. Oversættelses- og valideringsprocessen blev udført ved en systematisk metode i henhold til WHO's retningslinjer gennem en systematisk oversættelse ved to uafhængige oversættere; vurdering af oversættelserne ved et ekspertpanel; tilbageoversættelse af uafhængig oversætter; prætestning og kognitive interviews, hvorefter den endelige version af spørgeskemaet blev udformet [2]. Oversættelsesprocessen blev foretaget på Institut for Folkesundhed, Aarhus Universitet, ved et tæt samarbejde mellem forfatter, health literacy ekspert og sprogforsker.

Indholdsvaliditeten af HLS-14 blev vurderet ud fra The Cosmin Checklist, Step 3: Box D [3].

HLS-14 indeholder i alt 14 items med tilhørende fire svarmuligheder: "aldrig", "sjældent", "nogle gange" og "ofte".

De 14 items er inddelt i 3 subskalaer med følgende fordeling:

- *Funktionel health literacy (item 1-5)*
- *Kommunikativ health literacy (item 6-10)*
- *Kritisk health literacy (item 11-14)*

Scoring:

Hvert item vurderes på en 4-points scale rangerende fra 1 (*aldrig*) til 4 (*ofte*). Til beregning af den samlede score for de enkelte health literacy begreber summeres pointene og divideres med antal item under hhv. funktionel, kommunikativ og kritisk health literacy. Lavere score-point indikerer høj health literacy. Pointene scores imidlertid omvendt for funktionel health literacy, idet højere score-point her indikerer højere health literacy.

Den totale health literacy score kan beregnes ved at summere alle pointene, hvorefter den samlede divideres med de totale items (14 items).

Cut-off niveau:

Originalforfatteren af HLS-14 Hirono Ishikawa har i et tidligere studie [4] anvendt et cut-off niveau på 2.0 score point i forhold til diabetespatienters kommunikative health literacy. H. Ishikawa har ikke defineret et cut-off niveau for de andre health literacy begreber, men da det ikke er praktisk at anvende forskellige cut-off niveauer på samme scoresystem anbefales et cut-off niveau på 2,0 scorepoint for kommunikativ og kritisk health literacy og 3.0 scorepoint for funktionel health literacy (pga. den ovenfor nævnte omvendte score for dette health literacy begreb).

"The 5-item Health Literacy Scale (HLS-5)

"The 5-item Health Literacy Scale (HLS-5) [5] er udviklet til en generel population og oversat fra engelsk til dansk i 2013/2014. Den er ikke valideret systematisk.

HLS-5 indeholder i alt 5 items med tilhørende fem svarmuligheder fra "helt uenig" til helt enig".

De 5 items er inddelt i 2 subskalaer med følgende fordeling:

- *Kommunikativ health literacy (item 1-3)*
- *Kritisk health literacy (item 4-5)*

Resultaterne fra hvert spørgsmål på skalaen lægges sammen og divideres med antallet af spørgsmål på skalaen, som derved giver den endelige score (teoretisk score mellem 1 og 5)

Anvendelse af spørgeskemaerne eller dele heraf

Originalforfatteren kan kontaktes vedrørende anvendelsen på hirono-tky@umin.ac.jp. Oversætter Marlene Holmberg vil tillige gerne orienteres på marleneholmberg610@gmail.com.

Referencer:

- [1] Ishikawa H., Takeuchi Y., Yano E. Measuring functional, communicative, and critical health literacy amoung diabetes patients. Diabetes Care 2008; 31: 874-879.
- [2] WHO. Process of translation and adaption of instruments. Available at: http://www.who.int/substance_abuse/research_tools/translation/en/. Accessed 07/22, 2015.
- [3] CB Terwee, PhD. VU University Medical Center. Department of Epidemiology and Biostatistics. The COSMIN checklist.2012. Available at: <http://www.cosmin.nl/images/upload/files/COSMIN%20checklist%20manual%20v9.pdf>. Available at: 07/22, 2015.
- [4] Ishikawa H., Yano E. The relationship of patient participation and diabetes outcomes for patients with high vs. low health literacy. Patient Educ Couns 2011;84(3):393-397.
- [5] Ishikawa H., Nomura K., Sato M., Yano E. Developing a measure of communicative and critical health literacy; a pilot study of Japanese office workers. Health Promotion International 2008; 23: 269-274.